

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

November '19 - Januari '20

Jaargang 22 - nummer 88

België - Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 8-9

Pag. 20

Pag. 23-24

natuurpunt Oude Spoorweg

De Natuurpuntkalender 2020 is beschikbaar!

Ook deze kalender is weer niet te missen: elke maand een prachtige natuurfoto. Daarenboven een ruime kalender waar feestdagen, schoolvakanties, ingang van zomer- en wintertijd en de grote Natuurpuntenevenementen al op staan ingevuld. Prijs: € 10. Beschikbaar bij onze bestuursleden (zie pagina 30), ook via mail te bestellen op: info@natuurpuntoudespoorweg.be

Kom je naar onze afdelingsdag op zaterdag 25 januari?

We maken eerst een wandeling in gebied Schapenhagen. We wandelen van 14.30 u. van chalet Diepe Route (Gasthuisstraat te Waarloos) via de Oude Spoorwegberm naar Schapenhagen waar we veel interessant nieuws zullen horen en zien!

Vanaf 17 u. houden we onze algemene vergadering: een overzicht van de activiteiten in het voorbije jaar en een fijne nieuwjaarsreceptie. Die vindt traditioneel plaats in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 in Duffel.

Om ons toe te laten de juiste hoeveelheid hapjes en drankjes te voorzien, graag inschrijven via Dirk: dirk.costrop@telenet.be of 0476/66 08 28.

Belangrijke afdelingsdata in 2019 en 2020 (meer info op pagina's 16-17)

03/11 Herfstwandeling op de Oude Spoorwegberm

24/11 Bosaanplant Edegemsebeekvallei

29/11 Fotovoorstelling Zuid-Afrika

13/12 Kerstmarkt Sint-Montfortschool Kontich Kazerne

25/01 Afdelingsdag: wandeling Schapenhagen / jaaroverzicht en receptie

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van een artikel.

Werken mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: Dirk Costrop, Hannes Giglot, Johan Asselberghs, Luna Broeckx, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Peter Muys, Rebecca Pers, Sabine Cerstiaens, Simon Huygelen, Wim Annaert.

Foto's/tekeningen: Arek Socha, Avaaz, Erik Meeus, Hannes Giglot, Luc De Naegel, Nora Bertels, Peter Geschier, Peter Muys, Sabine Cerstiaens, Wim Annaert, Wim Veraghtert.

Verjoegen de zetduivels: Dirk Costrop, Eef Hellemans, Jan Wijgerde, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Paul Catteuw.

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen en/of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 31 december naar de redactie op mailadres redactie@natuurpuntoudespoorweg.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op gerecycleerd cycluspapier met vegetale inkt.

Foto cover: de jeugd werkt voor de natuur in De Mosterdpot

foto: Peter Geschier

Beste Natuurpunters

Het jaar vliegt alweer voorbij...

Belangrijke zaken gaan dan weer tergend langzaam: denk maar aan de regeringsvorming, het aanpakken van maatschappelijke problemen, maar evenzeer het verzuimen om de nodige acties aan te vatten voor bindende klimaatakkoorden en de CO2-uitstoot te beperken, het verhelpen van bosbranden, om duurzame oplossingen uit te werken...

Het lijkt erop dat men liever zijn verantwoordelijkheid ontvlucht, of zijn kop in het zand steekt door vooral te discussiëren over futiliteiten over wie waar in het parlement mag zitten, ... Je zou voor minder begrip opbrengen voor de *foertstemmers*.

Nee, geef mij dan maar de priemende blik van een meisje dat op haar manier met een emotioneel betoog probeert de bestuurders van onze aarde in beweging te krijgen.

Gelukkig beginnen meer en meer mensen in te zien dat het zo niet verder kan. Je merkt het aan de kleine dingen: plaatsen van regenwatertonnen, aanleggen van een kruidentuintje, toch maar de fiets van stal halen zelfs als er regen aankomt,...

Fietsen zit duidelijk enorm in de lift. Waar meer wegen extra wagens aantrekken, geldt dit misschien nog meer voor fietsers: als er meer, betere en veilige fietsinfrastructuur bijkomt, zie je het aantal fietsers exploderen. Zo ben ik ervan overtuigd dat het invoeren van de fietsstraten in Kortrijk en Mechelen een enorme boost aan het fietsgebruik zal geven. Een fietsstraat is eigenlijk een ideaal systeem: men kan nog steeds overal met de wagen komen, maar de fietsers geven het tempo aan. Dit zal wel een gedragsverandering van de autobestuurders vergen, want het gaat immers niet vooruit. Wie zone 30 al traag vond, zal er moeten aan wennen dat binnen de bebouwde kom een auto zéér traag zal moeten rijden. Zijn we er klaar voor?

Naast fietsstraten zullen er beslist ook andere maatregelen komen: fietsbruggen of -tunnels en straten waar een of meer rijstroken zullen worden opgeofferd om 3 meter brede fietspaden te maken. Parkeerplaatsen zullen plaats moeten maken voor fietsrekken en groene hoekjes. Onze steden en dorpskernen zullen er binnen enkele jaren helemaal anders uitzien. Duffel en Kontich: waar wachten jullie nog op?

Ook Natuurpunt wil zijn steentje bijdragen aan duurzaamheid, CO2-reductie en klimaatadaptatie, of moeten we misschien vanaf nu zeggen: zijn boompje bijplanten?

Op zondag 24 november gaat de nationale actie Bos voor iedereen door. En jawel: samen met afdeling Zuidrand gaat onze afdeling in Kontich en Edegem niet minder dan 6 ha bos aanplanten op percelen gelegen langs de Edegemsebeek. Dat boompjes planten lukt niet zomaar: alle hulp is hiervoor welkom, niet alleen voor het planten maar ook om te helpen alles in goede banen te leiden. Meer info vind je verder in dit nummer. Wie mee wil helpen met de organisatie (tenten opzetten/afbreken, dranken- of andere stand bemensen, geef me dan zeker een seintje: dirk.costrop@telenet.be.

Deze boomplantactie wordt voor onze afdeling beslist de spreekwoordelijke kers op de taart van 2019. Kom zeker mee genieten van het enthousiasme op dit event.

En uiteraard ook welkom op onze afdelingsvergadering eind januari: we gaan in 2020 niet stilzitten, integendeel.

Tot binnenkort?

Dirk

Nora Bertels: trekker van de fairtradekar.

Vertel eens hoe het voor jou persoonlijk begon? Hoe werd jij meegezogen in het fairtrade- of eerlijke-handelverhaal?

Dat is al enkele decennia geleden. Toen ik in Guatemala werkte als verpleegkundige kwam ik in contact met boeren die koffie, katoen, suikerriet teelden. Zij waren voor de prijs van hun producten afhankelijk van de wereldmarkt. Vaak was de prijs die zij kregen van de grote multinationals onvoldoende om de kosten te dekken. De boeren geraakten op die manier in een negatieve spiraal van armoede en overleven.

Oxfam Wereldwinkels (OWW) en ook andere fairtrade-organisaties hebben in verschillende landen in het Zuiden een partnership met coöperatieven. OWW geeft aan deze coöperatieven boven de marktprijs, nog een fairtradepremie zodat zij een goede prijs krijgen voor hun producten. Met deze fairtradepremie is een sociaal fonds opgericht om de schoolgaande kinderen een studiebeurs te geven, om het transport te verbeteren, grondverbeteraars aan te kopen, enz.

Af en toe duiken kritische kanttekeningen op bij fairtrade. Hoe duurzaam zijn sapjes of wijn uit Chili die duizenden kilometers aflegden?

Oxfam wereldwinkels is zich uiteraard bewust van de ecologische voetafdruk van die kilometers maar toch kiezen we ervoor om de kleine wijncoöperatieven ook een kans te geven om hun wijnen te exporteren. Het socio-economische aspect is ook zeer belangrijk. De helft van de wijnen

wordt in Zuid-Amerika gebotteld. Zo kan er lokaal toegevoegde waarde en werk worden gecreëerd - vooral als het een coöperatie is met een eigen wijnmakerij en bottelarij. We importeren de helft van onze wijnen gebotteld en de andere helft wordt in een reuzezak (24.000 liter) per schip vervoerd en hier gebotteld. De biowijn wordt volledig gebotteld in Chili of Argentinië.

Werkt eerlijke handel ook aan het duurzaamheidsaspect? En hoe dan precies?

Door de extra steun van Oxfam-Wereldwinkels kunnen de boeren investeren in kwaliteit en milieuvriendelijke productie. Daarnaast krijgen zij ook technische ondersteuning en prefinanciering om de productie te verbeteren. Diversificatie van teelten wordt ook gestimuleerd. Stel dat de oogst van bijvoorbeeld cacao mislukt, dan hebben zij toch nog een inkomen uit de andere oogsten.

Kan je ons je top 3 favoriete producten uit de wereldwinkel verklappen?

Er zijn heel veel lekkere producten in de wereldwinkel. Maar met een kopje Congokoffie kan je me altijd een plezier doen. Topkoffie van het hoogland rond het Kivumeer, 100 % arabica. Van de chocolade vind ik de biofondantchocolade met sinaasappel heerlijk. Wist je dat onder impuls van Oxfam Wereldwinkels het Beyond Chocolate partnership het engagement heeft aangegaan om tegen 2030 een leefbaar inkomen te realiseren voor alle boeren die cacao produceren voor de Belgische chocolade? En voor een lekker wijntje kan ik ook in de wereldwinkel terecht: rood, rosé, wit of een schuimwijn, ik lust ze allemaal maar m'n favoriet is de Chardonnay.

Om af te sluiten: hoe zie jij de toekomst van Fairtrade in Duffel en jouw rol hierin? Of wat staat er nog te gebeuren de komende maanden?

Fairtrade zit nog altijd in de lift. Gelukkig zijn er heel wat mensen die graag iets meer betalen voor hun koffie, chocolade of wijn, cadeautjes, ... om de boeren een leefbaar inkomen te bezorgen. Bovendien vind je in de meeste wereldwinkels ook ecologische solidariteitsproducten zoals wenskaarten, kalenders, of Belgisch biologisch appelsap.

De vrijwilligers van Oxfam wereldwinkel Duffel zitten niet stil. Naast het openhouden van de wereldwinkel zijn ze ook actief tijdens de week van de fairtrade, organiseren ze in het weekend van 9 en 10 november het "Proeven van de wereld" met zoveel mogelijk wereldwinkelproducten.

En tijdens de eindejaarsperiode is de wereldwinkel extra open om iedereen de kans te geven een duurzaam en eerlijk cadeau te kopen(*).

Alvast een goed voornemen voor het nieuwe jaar!

Rebecca Pers

(*) Adres en openingsuren van de wereldwinkels in Duffel en Kontich vind je op de website <https://www.oxfamwereldwinkels.be/winkels/>

Jonge hulp in de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei

Op 23 en 30 september kwam een klas van het Sint-Norbertusinstituut van Duffel helpen in natuurgebied de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei. Dat is al voor het derde jaar op rij en het wordt een mooie traditie. De leerlingen zetten hun beste beentje voor en we zijn erg blij met zo'n hulp!

Verslag maandag 23 september van Luna Broeckx

„Samen met de klas ben ik een namiddag bij Natuurpunt geweest. Dit omdat we binnen de lessen IO werken rond klimaat en de invloed daarvan op onze wereld.

Bij Natuurpunt hebben we samen met drie begeleiders de natuur in Duffel een beetje mooier gemaakt. Door wandelpaden vrij te maken waardoor de mensen beter kunnen gaan wandelen en van de natuur kunnen genieten. Ook hebben we ook een plant die hier niet thuishoorde en de natuur verstoort met man en macht uitgetrokken.

Na ons avontuur hebben we nog samen een lekkere biologische fruitsap gedronken en zijn we nogal vuil door de natuur terug naar de bewoonde wereld getrokken.”

Verslag maandag 30 september van Simon Huygelen

„We fietsten kort na de middag naar de afgesproken locatie onder begeleiding van de L.O.-leerkracht. We werden opgewacht door de vrijwilligers van Natuurpunt en daar kregen we dan een heldere uitleg van wat ons te wachten stond. De taken werden verdeeld en we namen het nodige materiaal mee naar het werkterrein. Onze eerste job was het verwijderen van losliggend gras om er een composthoop mee te maken. Iedereen begon vol enthousiasme aan deze opdracht en het ging vrij vlot vooruit.

Gelijktijdig werd aan enkele leerlingen gevraagd om een gevaarlijk uitstekend paaltje te verwijderen. Dit hebben ze uiteraard ook gedaan terwijl wij verder gingen met het verwijderen van het gemaaide gras. Na ongeveer een kleine drie uur zat onze dag bij Natuurpunt erop. We werden bedankt door de vrijwilligers en kregen nog iets te drinken.

Ikzelf vond deze dag wel een leuke ervaring, want ik zit graag in de natuur en er in werken is af en toe wel rustgevend. Het was ook leuk om de mensen van Natuurpunt te helpen zodat ze niet alles alleen moeten doen maar ik was wel blij dat de dag erop zat want het was best wel vermoeiend als je het niet gewoon bent om in de natuur te werken.”

Global Climate Strike vrijdag 20 september 2019 Brussel

Op vrijdag 20 september was er wereldwijd een klimaatactie. Deze actie anticipeerde op de VN-klimaatop in New York. Ook in België werd er gemobiliseerd. De Engelstalige titel van de Belgische actie was Global Strike for Future Belgium III. Staken heb ik niet gedaan (mijn werkgever had hier volgens mij weinig mee te maken), maar een halve dag verlof had ik er wel voor over.

Foto: Peter Muys

In Brussel was er veel schoon volk op de been. Vooral veel jong volk, maar er waren ook krasse oudere jongeren.

Foto: Erik Meeus

Het was een mooie nazomerdag, en er was veel volk en een geweldige ambiance. De optocht ging van het Noordstation naar het Jubelpark. In de media hield men het eerst op 15.000 deelnemers, maar volgens de officiële cijfers van de politie waren er zo'n 30.000 betogers!

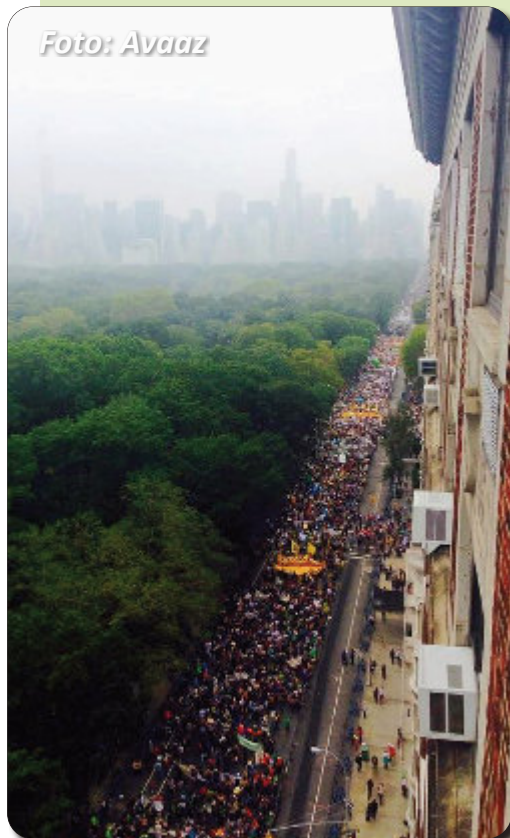

Foto: Avaz

De actie was wereldwijd: over heel de wereld in alle continenten. In Duitsland, Frankrijk en Italië was de actie een gigantisch succes. In Milaan alleen waren er meer dan 100.000 mensen opgedaagd. Ook in New York was dit het geval. Het was wereldwijd de grootste opkomst ooit!

Wat ik dan niet zo goed begrijp is dat Natuurpunt zich zo weinig voor deze actie engageert, terwijl de Duitse en Frans milieu- en natuurbewegingen zich wel massaal en zonder schroom achter deze acties scharen.

Ik herinner mij de eerste klimaatbetoging in Brussel: toen liepen we op de kop van de betoging met grote borden. Wat is er dan veranderd? Is het de angst om in een politiek hoekje te worden geduwd? De klimaatopwarming trekt zich niets aan van 'de politiek': 'socialist, anarchist of viezen tist' (L.P. Boon): iedereen zal de gevolgen ondervinden. En zeker ieders kinderen en kleinkinderen (en ook daarna komen er nog mensen). Natuurbehoud is niet beperkt tot een partij of politieke overtuiging, maar overstijgt dit.

Angst is trouwens een slechte raadgever. Een groter en breder engagement zal net de milieubeweging en de klimaatactie boven de partijpolitieke overwegingen zetten, zoals bvb. verkeersveiligheid of de strijd tegen kanker.

Foto: Peter Muys

Bovendien kan men stellen dat elke inspanning voor milieubehoud futiel zal zijn, indien de uitstoot van broeikasgassen niet vlug en significant daalt. Alle prachtige inspanningen van onze vrijwilligers zullen nauwelijks enige impact hebben, indien de huidige uitstoot van broeikasgassen niet vermindert.

Natuurlijk zal een namiddag meestappen in een optocht deze problematiek niet oplossen, maar iedereen die oprecht met natuurbehoud is begaan, moet de strijd tegen de klimaatopwarming als prioriteit nummer 1 hebben, los van de overige (politieke) opvattingen. Klimaatopwarming is geen politieke mening maar een wetenschappelijk feit, met een simpele wetenschappelijke verklaring: broeikasgassen houden warmte vast.

Foto: Peter Muys

In ieder geval was het een heel toffe namiddag, en het doet deugd zoveel jonge geëngageerde mensen te zien. En dit op een vrolijke en ludieke manier. Als je dan 's avonds op het nieuws de wereldwijde opkomst ziet, dan stemt dit toch terug hoopvol.

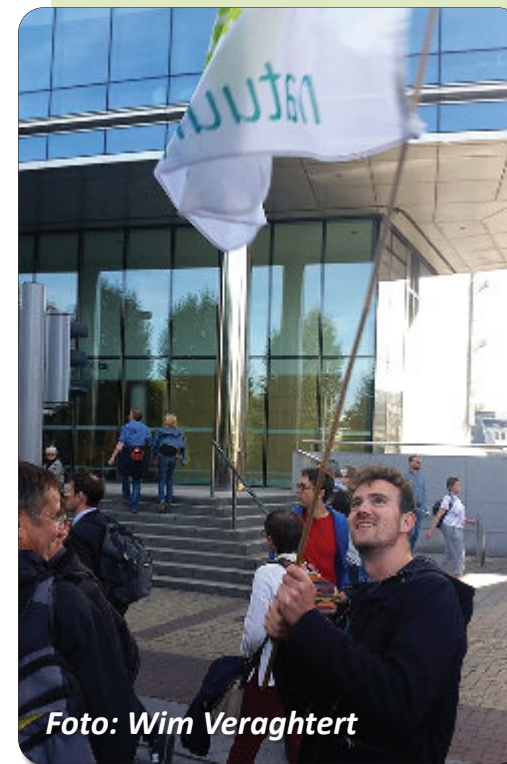

Foto: Wim Veraghtert

Dus: volgende keer wat meer mensen op de trein!

Foto: Peter Muys

Peter Muys

Tot het water aan de lippen komt... een 'dagje uit' in de Babbelse Plassen.

Het kan verkeren. Terwijl we in het vorige nummer nog de extreem hoge temperaturen tijdens het maaiweekend van juni beschreven, was het met de septemberwerkjes al wat koeler en begin oktober ronduit kil en nat. Het verschil met andere jaren is des te frappanter: terwijl we nog niet zo lang geleden oeverzones in de poelen van de Oude Spoorwegberm met waadpak en toebehoren moesten gemaaid krijgen, kan de maaibalk er nu bij wijze van spreken gewoon doorrijden.

Hoe snel dit weer kan veranderen, merkten we bij de laatste natuurwerken begin oktober. Samen met Chiro Koka heeft onze afdeling op zondag 6 oktober een groot deel van de waterretentiezone 'Babbelse Plassen' gemaaid en afgevoerd. Passanten op de fietsstrade zullen toen wellicht de reuzenhoop maaisel hebben gezien! Dat is echt wel jaarlijks nodig om deze prachtige biotoop met een afwisseling van poelen, rietkragen en velden vol met heelblaadjes en watermunt te behouden. Dat laatste maakt dit zowat de aangenaamste plaats om te maaien omdat de zoete muntgeur overal aanwezig is. Toch zolang het niet regent...

Traditioneel kennen we in de oktoberperiode een rustige nazomer, een *Indian Summer*. Maar dat was deze keer duidelijk anders. 's Ochtends gingen de hemelsluizen voor de start van de werken al een tijd open. Tegen de middag en vooral in de namiddag viel het er opnieuw met bakken uit.

Foto's: Wim Annaert

Gelukkig was de hele zone de dag ervoor door de conservators gemaaid. Maar de regen maakt het natuurlijk allemaal heel wat natter en zwaarder. We waren alvast blij met de iets meer dan 40 Chirojongens en -meisjes: kerels en tiptiens, maar ook aspiranten met hun leiding waren van de partij. Een geruststelling dat ook dit jaar het programma kon worden afgewerkt. Onze extra waarschuwingen hadden effect: de meesten hadden zowaar laarzen aan. Die paar jonge dapperen op hun *basketsloefkes* hebben het geweten!

Na een korte briefing werd een deel aan het werk gezet om de kleiner wordende haarden van Japanse duizendknoop nog eens aan te pakken. Die moeten ooit toch eens gaan bezwijken! Het gros ging direct de retentiezone in, gewapend met hooivorken, rakels en kruiwagens. Het eerste uur is altijd leuk voor iedereen, maar daarna is het belangrijk om niet te slabakken en iedereen te blijven motiveren. Hoewel het nodige enthousiasme steeds aanwezig was, begonnen de soms krachtige buien toch wel spelbreker te worden.

Daarbovenop kwam nog een ander gevaar om de hoek kijken. De Babbelkroonbeek stroomt van west naar oost, de regenbuien drevan over in dezelfde richting. Het gevolg laat zich raden: de beek begon stilaan het regenwater uit een ruimere omgeving naar de Babbelse Plassen aan te voeren, waardoor het waterpeil geleidelijk ging stijgen. De vraag was enkel hoeveel. Terwijl 's morgens de beek en poelen nog een normale omvang hadden, veranderde dit naargelang de namiddag vorderde: de poelen begonnen zich te vullen en daarna over te lopen. Wat daarvoor nog een gemaaid rietveld was, begon stilaan te veranderen in een heuse waterpartij. Op enkele plaatsen bleken de laarzen zelfs onvoldoende hoog. Sommige jongeren waren toch al zo nat, dat ze er tot kniehoogte verder in gingen. Er kwamen perioden van droogte aan en zelfs een beetje zonneschijn, zodat het water niet veel meer bleef stijgen.

Hoewel water een zeker speelelement is bij jongeren, heeft het ook een nadelig kantje. Alle maaisel werd loodzwaar om uit het water te tillen maar ook om de gevulde kruiwagens door 10 à 20 cm water te duwen tot buiten het natuurgebied. Hier groeide de berg maaisel gestaag aan tot ongeveer 17.00 uur: toen waren de laatste restjes bijeengerakeld.

Foto's: Wim Annaert

Zoveel doorzetting en volharding moesten worden beloofd. Na afloop werden Chiromeisjes en -jongens getrakteerd op een heerlijke kop verse, warme biopompoensoep en dit dankzij *Mama Pieter!*

Wim

Heb jij nog hoop?

Met deze artikelenreeks over de toekomst van onze aarde hopen we met de lezers in gesprek te gaan om elkaar te inspireren, hoop te geven en praktische tips uit te wisselen waar we zinvol mee aan de slag kunnen.

Reacties van lezers op onze artikelenreeks

Hergebruik

“ - Heb je een oud topje of hemdje waar je zelf niet zo goed meer in past en kan je er maar moeilijk afscheid van nemen, naai of stik de onderkant dicht en je hebt een handig herbruikbaar boodschappentasje. Van de eventuele mouwtjes kan je een zakje maken om je tasje in te steken. Je zal versteld staan hoeveel boodschappen erin passen.

- Was je groenten in een kom, zo kan je het water aan je bloemen geven tijdens de droogte.”

Kristel Fierens

De zeepbel van de voortdurende economische groei

“Staren wij ons niet blind op het klimaat? (Dit is het einde van een ijstijd.)

Is het niet belangrijker om ons bewust te worden van onze leefbaarheid op dit aardoppervlak?

Waarom zouden wij de regenwouden afbranden? Om meer CO² te maken? En de zuurstofleveranciers en koolzuurgasvreters te vernietigen?

Waarom willen de plaatselijke boeren palmbomen planten op die plaats? Is het omdat men de ongezonde groene palmolie wil voor allerlei voedsel, koekjes bv.? (Rode palmolie is gezond!),...”

Joris

Joris gaat nog even verder met alarmbellen om zijn bezorgdheid voor de wereld te uiten. Hij besluit met “De natuur dat zijn wij!”

Hoe angstaanjagend groot vind jij de klimaatproblematiek?

Er zijn meerdere invalshoeken om actief aan de slag te gaan. De ene vindt straatprotest de beste manier, de andere zet al haar creativiteit in om de afvalberg te lijf te gaan. Ook het begeleiden van jongeren bij de zorg voor onze lokale natuur vindt ons bestuur een belangrijke prioriteit.

Het ene moment voelen we ons hoopvol en sterk, het andere moment lijkt het allemaal zinloos. Ook al is de klimaatproblematiek overweldigend, er is slechts één manier waarop we klimaatverandering werkelijk beangstigend maken en dat is door het bijltje erbij neer te gooien.

Positief blijven en stappen blijven zetten zijn dus de boodschap. Zelfs als het voelt als ijdele hoop. Zélf als we voelen dat de ellende boven onze pet gaat. Zélf als diersoorten uitsterven, gletsjers en ijskappen smelten en de zeespiegel blijft stijgen.

foto:Arek Socha via Pixabay

Zijn er redenen om positief en hoopvol te zijn?

In een verslag over de World Cleanup Day verklaarde een deelnemer dat het opruimen van al die rotzooi je gedrag voor altijd verandert. Zeker bij jonge deelnemers verandert er iets in het bewustzijn. De zorgzaamheid en de verbondenheid voor ons leefmilieu worden aangewakkerd. Een gelijkaardig gevoel van mededogen en eerbied voor onze aarde overkwam ons toen we naar het programma “The Planets” keken. Hoe vernuftig en herbergzaam onze aarde is in vergelijking met de andere planeten in ons zonnestelsel! Dan zijn wij mensen toch bofkonten, liet Peter zich ontvallen.

Dit groeiend bewustzijn zorgt ervoor dat angst en ontkenning in actie worden omgezet. Steeds meer mensen voelen dat ze iets moeten doen.

De aarde is definitief veranderd

Wie kan zich de tijd herinneren dat er nog geen mobiele telefoons waren, geen windmolens en zonnepanelen? De technologie verandert in een razend snel tempo. Echter, alles went zo snel dat we het gevoel hebben dat er weinig gebeurt. De wereld zal nooit meer worden zoals het was. Wellicht minder wenselijk op veel fronten maar ook veel beter op heel wat andere fronten. De meeste veranderingen bewegen steeds sterker richting duurzaamheid.

Welke samenleving wil jij voor je kleinkinderen achterlaten?

Hoe ziet jouw droom eruit? Waar wil jij naar toe bewegen? Elke dag opnieuw kan je een kleine stap zetten in die richting. Want zo werkt het nu eenmaal: door zelf te veranderen voed je de verandering die je wilt zien in de wereld. Dus verander je levensstijl en maak gewoonten van je nieuw gedrag, verspreid je droom voor de nieuwe toekomst en gebruik je stemkracht. Blijf dus stappen zetten vanuit je eigen unieke talent en motivatie en laat je niet ontmoedigen!

Mijn idee is om hoop te geven, omdat waar geen hoop is, geen visie is, en waar geen visie is, zullen mensen vergaan.

(Oprah Winfrey)

Marleen

Nationale bosplantactie in de Edegemse beekvallei op 24 november

Er wordt al een kwarteeuw gepraat over een stadsrandbos in de bosarme zuidrand van Antwerpen. Nu staat het in de startblokken en zal het vanaf 24 november eindelijk beginnen groeien. Met dank aan een intensieve samenwerking tussen Natuurpunt Oude Spoorweg en Natuurpunt Zuidrand, een aantal vruchtbare partnerships en steun van de gemeente Edegem.

Aan de Edegemsebeek herstellen we wat ooit een kleinschalig en bosrijk gebied was. We starten met de aanplant van een broekbos langs de zuidkant (deel Kontich) en wanneer de situatie het toelaat breiden we verder uit op de noordelijke oever (Edegem) met bos, een vlonderpad en poelen voor de amfibieën.

Voor Natuurpunt is dit een speerpunt dossier van nationaal belang aangezien bosuitbreiding in de zuidelijke regio van Antwerpen een zeldzaamheid is. Daarom wordt deze aanplant nationaal ondersteund binnen het kader van de actie 'bos voor iedereen'.

Deze voormalige overbemeste graslanden, geklemd tussen de Kontichse KMO zone en de Edegemse woonwijken, vormen we op zondag 24 november om tot het begin van een echt ecologisch waardevol bos!

De retentiezone en de historische Potsdijk zijn op initiatief van afdeling Oude Spoorweg begin 2019 door de provincie aangelegd. Zo is de waterhuishouding al hersteld en vormt het de basis voor het nieuwe bos. De retentiezone zal worden omgevormd tot een mangroveachtig vloedbos bestaande uit Amandelwilg en elzenbroek.

Het gaat over een oppervlakte van in totaal meer dan 6 ha. We zullen dus honderden handen nodig hebben om dit bos op enkele uren aan te planten. We nodigen je daarom uit om een uurtje of langer mee te komen planten. Wij zorgen voor de gepaste begeleiding en toelichting.

Praktisch:

Iedereen die wil komen planten op zondag 24 november is meer dan welkom op deze erg kindvriendelijke activiteit. Jeugdgroepen worden verzocht zich vooraf aan te melden via edegemse.beekvallei@zuidrand.be

Het planten start om 10.30 uur en we hopen tegen 15 uur klaar te zijn.

Er zijn twee toegangswegen tot het plantgebied:

- zuidelijk in Kontich: via Veldkant in Kontich: zowel auto's als fietsen kan je hier kwijt, auto parkeren op de aangeduide KMO-parkings en in Veldkant.

- noordelijk in Edegem: via de Boerenlegerstraat en Fickenpad: enkel te bereiken met de fiets of te voet.

Bewegwijzering wordt voorzien vanaf de invalswegen en vanaf de afrit Kontich van de E19

Aanmelden bij het onthaal in de tent aub.

Meebrengen: werklust, werkhandschoenen en zo mogelijk spade. Laarzen zijn aangeraden.

We zoeken ook nog sponsors. Wil je een boom sponsoren dan kan dit door te storten op rekening BE56 2930 2120 7588 met vermelding project 3703 – Edegemse beekvallei. Giften van € 40 of meer verkrijgen een fiscaal attest.

Edegemsebeekvallei - Foto: Dirk Van Bortel

bart voet beeld en geluid

leopoldstraat 82 duffel 015-314043

www.bartvoet.be

Open: 10,00 - 12,00 / 13,30 - 18,00

zaterdag: tot 16,00 zondag en maandag: gesloten

Er kunnen steeds een 30- tal wijnen geproefd worden.

Onze normale openingsuren :

alle dagen op afspraak

zaterdag van 10.00 tot 17.00 u.

Contact : 0477/22.0633 of info@klare-wijn.be

Ferdinand Maesstraat 106 2550 Waarloos (Kontich)

KONTICH

015/32.30.30

www.willemen-nv.be

HERENTHOUT

014/26.18.97

info@willemen-nv.be

www.willemenverhuur.be

www.willemenonline.be

www.bobcatcenterantwerpen.be

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsenmaker, want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier, volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsenmaker waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig. Betalen kan contant of met de bankkaart zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het: er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be

0489 / 67 91 31

Arkelstraat 29

2570 Duffel

Tel. 015 31 38 58

Fax 015 31 78 09

e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

zondag 3 november 	Herfstwandeling op de Oude Spoorwegberm: van Hulstmansbos tot Schapenhagen (en terug)	Afspraak: 14 u. aan het Hulstmansbos (ingang via landweg ter hoogte van chalet „De diepe route” in de Gasthuisstraat Kontich/Waarloos. Einde omstreeks 16.30 u. Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
zaterdag 9 november 	Natuurwerkdag in de Mosterdpot Maai- en knotbeheer	Afspraak: 9.30 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen zijn aanbevolen. Contact: Ludo Bakkovens 0494/70 79 92
zaterdag 16 november 	Natuurwerkdag in de Oude Spoorwegberm Wilgen knotten en hakhoutbeheer	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang ter hoogte van Beekboshoek 69 Kontich/Waarloos Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56
zondag 17 november 	Natuurwerkdag in de Dijkstap Wilgen knotten	Afspraak: 9.30 u. aan de Varestraat naast huisnummer 6 te Duffel Einde uiterlijk 16 u. Contact: Johan Asselberghs , 0479/65 29 07
zondag 24 november 	Bosaanplant in de Edegemsebeekvallei	Afspraak: 10.30 u. volg de parkingaanduiding aan Veldkant in Kontich. Einde omstreeks 15 u. Ook hulp vooraf en nadien is gewenst: contacteer hiervoor dirk.costrop@telenet.be Contact: Dimitri Hoste 0473/63 53 72 of Greg Stevens 0497/46 40 48
vrijdag 29 november 	Fotovoorstelling Zuid-Afrika	Afspraak: 20 u. in zaal De Reiger in het voormalig postgebouw, Van der Lindenlaan Duffel. Einde omstreeks 23 u. Bijdrage aan het reservatenfonds: € 3 leden, € 5 niet-leden. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07
vrijdag 6 december 	Behaagactie Duffel	Afspraak voor het maken van de pakketten: 15 u. aan de gemeentelijke technische dienst, Norbertijnerlei 40 Duffel. Einde omstreeks 17 u. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07
zaterdag 7 december 	Behaagactie Duffel	Afspraak voor de verdeling van de pakketten: 10 u. aan de gemeentelijke technische dienst, Norbertijnerlei 40 Duffel. Einde omstreeks 12 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28

zaterdag 7 december 	Behaagactie Kontich	Afspraak voor het maken van de pakketten: 10 u. aan het serrecomplex Van Den Eynde, Pierstraat 350 Kontich. Einde omstreeks 16 u. Bedeling aan bevolking van 13 tot 15 u. Contact: Luc Giglot 0485/61 70 22 of Frank Van den Bergh 03/4507870
vrijdag 13 december 	Kerstmarkt in de Montfortschool Kontich Kazerne	Afspraak: 16 u. in de St Montfortschool (Montfortstraat, Kontich Kazerne Einde omstreeks 21 u Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zaterdag 14 december 	Natuurwerkdag in de Goorbosbeekvallei: paden en houtbeheer	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het bos links van de serre (volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan te Duffel) Einde omstreeks 13 u. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76
zaterdag 11 januari 	Natuurwerkdag in Langbos & Babbelse Plassen wilgen knotten	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het natuurgebied op de hoek Langbosweg - Boskapelweg te Kontich Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56
Kerstperiode 	Uitstap Zeeland en Kwade Hoek Op zoek naar wintervogels	Bij het ter perse gaan van dit tijdschrift zijn datum en afspraakplaats nog niet bekend. Zodra bekend worden de details op onze website www.natuurpuntoudespoorweg.be geplaatst.
zaterdag 25 januari 	Afdelingsdag Wandeling naar Schapenhagen, daarna het jaaroverzicht met receptie in het Mosterdpotje	De wandeling begint om 14.30 u. in de Gasthuisstraat te Waarloos (ter hoogte van chalet de Diepe Route), einde rond 16.30 u. Om 17 u. start dan in het Mosterdpotje (Mechelsebaan 18 Duffel) het traditionele jaaroverzicht met receptie. Einde omstreeks 21.30 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28

Recht van 't veld
Hoewwinkel
Van het land tot bij de klant

Ruim assortiment groenten en fruit

Eigen kweek -> seizoensgebonden groenten

Lokale producten: *Recht van bij de boer:*

Honing *Appels*
Confituur *Peren*
Zulver appelsap *Hoefvlees*
Assortiment bessen *Hoefzuivel van melk tot ijs*
Notenolie Migino *Koolzaadolie*

Openingstijden:

maandag:	gesloten
dinsdag-vrijdag:	14u00-18u30
zaterdag:	09u00-16u00
zondag:	09u00-12u00

Storms - Van Dessel   Tel. 015/31.31.59   Info@rechtvantveld.be
 Naalstraat 37D 2570 Duffel   GSM 0478/51.03.83   www.rechtvantveld.be

ALLEGRIA

Lingerie, nachtkledij & badmode voor dames, heren, jeugd en kinderen

Openingsuren:
 di t/m do: 10u-12.30u   vr: 10u-12.30u   za doorlopend: 10u-18.00u
 13.30u-18.00u   13.30u-18.30u

Leopoldstraat 9
 2570 Duffel

Tel 015/32 31 96   Fax 015/32 28 61
 e-mail: tamara@allegria-lingerie.be
 www.allegria-lingerie.be
 B.T.W. nr BE 0471 502 944

B B B B B
SLAGERIJ
JAN BRUYNINCKX

KAPELSTRAAT 32 - 2570 DUFFEL
 TEL. 015/31 35 38

SPECIALITEIT :
 FONDUE - GOURMET - BARBECUE
 BEREIDE SCHOTELS

SLUITINGSDAG : DONDERDAG

B B B B B B B B B

Instituut THAIS

alle gelaatsverzorgingen met natuurlijke produkten

ontharingen
 pedicure/manicure

Wouwendonkstraat 21
 Duffel 2570
 015 31 47 72

open ma - di 9 u tot 16.30 u
 do - vrij 9 u tot 19.00 u

DONNA

Jonge damesmode ook voor een maatje meer

Donna Duffel	Donna Kontich	Donna Lier
Kiliaanstraat 67-69	Mechelsesteenweg 5	Antwerpsestraat 85
katrijn@boetiek-donna.be		www.donna-mode.be

spelt.be

"Spelt is het beste graan, het is warm, voedzaam en krachtig. Het is zachter dan andere granen."

Wie spelt eet, ontwikkelt een gezond lichaam en goed bloed. Bovendien geeft het een vrolijk gemoed en brengt het vreugde in de geest van de mens...

Hl. Hildegard van Bingen

Speltboetiek De Meulder
 Diksmuidelaan 203
 2600 Berchem (Antwerpen)
 Bestellen (levering aan huis)
 +32 3/239 06 00
 info@spelt.be www.spelt.be

NATUUR VOEDING voor iedereen SPECIALITEIT **SPELTPRODUCTEN** van **GRAAN** tot **BLOEM** **PUUR** bakplezier **BIO LOGISCH** pasta **ONTBIJT DRANKEN** **beschuif en koekjes** **KRUIDEN** Hildegard natuurlijke cosmetica

PROMOTIE GRATIS PAKJE SOEPNOEDELS (250g) bij aankoop vanaf €25

Geldig t.e.m. 30/11/19. Eenmalig per lid op vertoon van deze advertentie. Volledige voorw. in de winkel.

(Ge)zwam in de kijker: het eekhoortjesbrood

Deze keer dus geen dier of plant in de kijker. Een paddenstoel is immers geen plant, maar een vruchtlichaam van een schimmel. Eenvoudig voorgesteld is een paddenstoel van een schimmel wat een appel is van een appelboom. Een schimmel bestaat uit een netwerk van schimmeldraden die samen een zwamvlok vormen. Het grootste wezen op aarde is trouwens een zwamvlok: de bodem van de Amerikaanse staat Oregon bevat het grootste bekende schimmelnetwerk ter wereld, dat zich uitstrekt over een gebied van 8,9 vierkante kilometer!

De voortplanting van paddenstoelen gebeurt door sporen, als resultaat van een versmelting van "mannelijke" en "vrouwelijke" schimmeldraden, alhoewel men hier evengoed van "positief" of "negatief" kan spreken. Paddenstoelen maken geen gebruik van fotosynthese, maar parasiteren op allerlei andere organismen.

Alhoewel, parasiteren is een te negatief woord: ze zijn als het ware "handelaars" tussen organismen die de uitwisseling van voedingsstoffen bevorderen. Is het ondertussen duidelijk dat zwammen buitenbeentjes zijn in onze leefwereld?

Dit alles geldt dus ook voor eekhoortjesbrood, een heel gekende, lekkere boleet. Op waarnemingen.be kan je terugvinden dat deze paddenstoel algemeen voorkomt in Vlaanderen, maar net omdat hij zo lekker is, werd deze paddenstoel veel geplukt en is hij toch niet zo algemeen als men zou vermoeden. Paddenstoelen plukken is in Vlaanderen trouwens overal verboden! Verwarring met andere paddenstoelen zoals de oneetbare maar niet giftige bittere boleet (*Tylopilus felleus*) is bovendien mogelijk.

Gedroogd wordt eekhoortjesbrood dikwijls verwerkt in de keuken, soms onder de Italiaanse naam *porcini*. In het Frans: *cèpe*.

Gewoon eekhoortjesbrood (*Boletus edulis*) kan je herkennen aan de opvallende donkerbruine hoed als zacht leer, vaak ook met een rood of gelig getinte kleur die in vochtige toestand wat plakkerig is. Onder de hoed heeft het een sponzig aandoend stelsel van fijne buisjes zichtbaar dat eerst wit en later geel is.

Hij kan tot 30 cm groot worden, rond in jonge vorm en later platter. De steel is onderaan sterk verdikt, 8-20cm lang, 2-10cm dik aan de basis, meestal knotsvormig in jong stadium, wit of wit beneden en bruinachtig boven. Het vlees is stevig en wit, soms met wat roze bij de hoed. Je ziet ze al in de zomer tot in de herfst vrijwel overal, Europa, Noord-Amerika, meestal bij eiken.

Foto's: Luc De Naegel

Deze boleet kan zo groot als een brood worden en zijn kleur doet wat doet denken aan een eekhoorn en dat verklaart zowat zijn naam eekhoortjesbrood. Anderzijds zijn eekhoorns alleseters en eten ook paddenstoelen: misschien zijn ze er wel zo verlekkerd op, dat dit de oorsprong van de naam zou kunnen zijn? Soms klemmen ze paddenstoelen tussen twee takken van een boom, zodat ze kunnen drogen. Dit maakt ze geschikt om te bewaren als voedselvoorraad. Op het internet kan je filmpjes en foto's terugvinden van eekhoorns die paddenstoelen eten. Zelfs vliegenzwammen! Eekhoorns aan de paddo's? De natuur blijft verrassen.

Dirk

Leden-BBQ

Onze leden-BBQ op 14 september was weer geweldig. Geholpen door een lekker weertje zat de stemming er meteen in. Net geen zestig deelnemers genoten met volle teugen.

Het begon al met de openbaring van een talent: Fré ontpopte zich als een voortreffelijke barman met eigen (m/c)ocktails.

Het aanbod aan en de kwaliteit van het voedsel waren eens te meer overvloedig en uitstekend. Proficiat aan alle vrijwillige handen die zorgden voor extra veel lekkere groenten en schitterende desserts. Ook een hartelijk dank aan de verschillende sponsors die ervoor zorgen dat de deelnameprijs laag kan worden gehouden!

En zeker een pluim voor onze 'bakkers' die ook na de bereiding van vlees en vis met de perfecte *cuisson* het vuur letterlijk brandend hielden.

Heel fijn ten slotte dat de redactie achteraf van verschillende deelnemers een erg positieve beoordeling mocht ontvangen.

Peter

Meer foto's op pagina 31.

Foto's: Peter Geschier

- "... geweldige BBQ." - Peter M.
- "Wij zijn jullie en al de vrijwillige medewerkers dankbaar voor deze gezellige en lekkere BBQ-avond van gisteren." - Joris H.
- "Was weer een top-BBQ." Joachim C.
- "De BBQ van voorbij zaterdag was gewoon top en zeer lekker." - Yvette L.

Een nieuwe luwteplek in de Groenenhoek in Waarloos.

Overkomt het jou ook: die diepe zucht die je slaakt wanneer er nog maar eens negatief nieuws wordt uitvergroot? Nieuwsberichten accentueren vaak dat het overal de verkeerde richting uitgaat. De mensheid pakt de klimaatproblematiek te weinig ernstig aan, ingrepen van openbaar belang zijn dik in orde zolang ze niet door je eigen achtertuin lopen (nimbygedrag), het politiek bestel is echt geen voorbeeld van goed, eerlijk en transparant bestuur, ...

Dan is het bijzonder verfrissend te zien dat mensen op eigen initiatief (en kosten) acties ontwikkelen die een lichtpuntje betekenen in het leven van alledag.

Samen met haar zoon Arne realiseerde Sabine (Bosbieke en actief vrijwilligster bij ondermeer onze afdeling) een leuke actie die warmte brengt in deze (vaak) kille wereld.

De redactie

De idee ontstond na het gemis aan voldoende banken om te picknicken tijdens onze fietstochten door Vlaanderen. Het boek „*De luwteplek, een ruimtelijk onderzoek naar stilte, rust en verstillig in de stad*” van G. Peyman en P. Jellema, stimuleerde ons om dit idee uit te werken.

Na een jaar overleg in ons gezin over de plaats, het onderhoud, de oriëntatie, het ecologisch aspect, de risico's, enz. werd op 13 september een bank geplaatst aan het begin van onze oprit. Ze is een uitnodiging voor passanten om er te komen rusten, picknicken, filosoferen of (al zittend) stil te staan .

‘Het begrip luwte – als een plek in de rivier waar de stroming geen vat op heeft - staat hier symbool voor wat een stilteplek binnen een (...) landschap kan betekenen: een plek om even uit de dagelijkse drukte te stappen.’

De auteurs omschrijven hoe zes parameters de ervaring van stilte, rust en verstillig beïnvloeden.

Twee dagen na de plaatsing van de bank, ontdekten we toevallig al onze eerste bezoekers: een fietsgroepje uit Kampenhout, de KWB-vrienden. Zij misten nog een frigo met pintjes, maar ons enthousiasme over het succes van onze uitnodigende en gastvrije bank kon niet op!

Kom ze gerust ook eens uitproberen.

Met een heel bijzondere dank aan Arne, die voor de realisatie zorgde.

Sabine

Foto: Sabine Cerstiaens

Cursus vogeltrek

5 september, de eerste les over de vogeltrek. Die begon met grappige voorbeelden van wat men vroeger over de vogels meende te weten. Zo dacht men vroeger dat een koekoek in de winter veranderde in een sperwer, dat zwaluwen overwinterden in de modder, ...

Foto's: Peter Geschier

Nu weten we allemaal wel dat dit natuurlijk niet waar is.

Daarna vertelde Koen waarom de vogels wegtrekken en wat vogeltrek is.

"Het is eigenlijk een jaarlijkse verplaatsing van vogelpopulaties in voorspelbare perioden en in voorspelbare richtingen."

"Ze trekken weg omdat er anders te weinig voedsel is en omdat er te veel vogels zijn of omdat het te koud wordt."

Verder werd uitgelegd wat haasje-over-trek betekent, wat het verschil is tussen standvogels en trekvogels en verschillende soorten trek: verticale trek, slaaptrek, gestuwde trek,...

Ook de thermiek werd grondig besproken.

Het was zeker een geslaagde eerste les!

19 september, deel 2 van het theoretische deel vogeltrek, startte met een uitleg over de periode waarin de vogels trekken in het jaar en op de dag.

Koen vertelde ook over dwaalgasten en de gevaren van de trek.

Ook een minder leuk maar zeker een belangrijk onderwerp kwam aan bod: de jacht.

Een interessant luik ging over het ringen van vogels maar ook de modernere techniek van het zenderen.

"Het zenderen en ringen van vogels is heel belangrijk voor onderzoek" zei Koen, "zo kan je zien waarheen de vogels trekken en waar ze overwinteren."

Ik vond de tweede avond ook enorm interessant. Wat kan Koen boeiend vertellen!

6 oktober: na de theorie volgt de praktijk. Vogeltrek bekijken op Anderstad in Lier.

Om 07.45 u. werden we verwacht op de parking van Anderstad.

's Ochtends zaten nog enorm veel Canadese ganzen en Nijlganzen op de grote plas, exotische soorten die we liever niet hebben.

Ter plaatse waren er zes lepelaars (zie foto hierboven), vijf wintertalingen, twee cetti's zangers en een kleine bonte specht te zien.

Het was een regenachtige dag dus erg veel trek was er niet.

Er vlogen wel zeer veel zanglijsters en koperwieken over, ook een aantal aalscholvers, Kieviten, graspiepers, veldleeuweriken en rietgorzen waren goed te zien. De zeldzaamste soorten waren sijen, torenvalken en een paar late boerenzwaluwen.

Hartelijk dank aan gidsen Gerald, Koen en Olivier!

Hannes

Watervogeltelling.

In het kader van de watervogeltelling worden vanaf oktober tot en met maart halfmaandelijks alle watervogels geteld in onze regio. Ben je ervaren met watervogels en wens je mee te tellen? Neem dan contact op met Gerald Driessens (03 488 56 66 of 0497 41 65 63) of met Filip Christiaens (0474 55 63 15)

Honden aan de leiband - zeker in onze natuurgebieden

In de meeste natuurgebieden van Natuurpunt zijn honden welkom, maar dan wel aan de leiband. Dat is ook wettelijk verplicht volgens het toegankelijkheidsbesluit van de Vlaamse regering. Sommige hondeneigenaars houden zich echter niet aan die regel en dat heeft grote gevolgen voor de natuur, maar ook voor het beheer van onze natuurgebieden.

Voor de natuur is het rechtstreeks gevolg van loslopende honden dat bodembroedende vogels worden verstoord, maar ook reekalfjes of hazenjongen. Ook kalfjes, veulens en lammetjes kunnen worden bedreigd.

Voor hen zijn honden roofdieren waarvan ze opschrikken of die hen in het slechtste geval zelfs bijten.

Wat beheer betreft: in enkele deelgebieden worden we geholpen door landbouwers die er komen maaien. Het hooi dat ze ophalen van onze bloemenrijke graslanden levert extra vitaminen en mineralen op, wat de lage opbrengst (door ons verschalingsbeheer) compenseert.

Helaas wordt regelmatig vastgesteld dat tussen het maaisel rommel zit die gevaarlijk, giftig en zelfs dodelijk kan zijn voor het vee.

Eenzijds worden er tennisballen en andere speeltjes achtergelaten die dan door de machines worden vermalen. Uiteraard is dit voor het vee een bijzonder ongezond 'voedsel supplement'.

Anderzijds blijven er ook hondendrollen achter (hondenbaasjes lopen zelden hun losgelaten viervoeters achterna om hun sporen uit te wissen). Jammer genoeg kunnen die honden besmet zijn met de *Neospora*-parasiet: daar hebben zij geen last van, maar ze kunnen wel andere dieren besmetten. Bij zowel koeien, schapen als geiten kan dat leiden tot vroeggeboorten, misvorming of verwerping.

Het is dus begrijpelijk dat landbouwers niet meer geneigd zijn ons te helpen maaien, wat nog meer druk zet op onze vrijwilligers.

De situatie is zo ernstig dat ook de Boerenbond er een actie aan heeft gewijd (zie oproep hiernaast).

We rekenen er echt op dat hondeneigenaars zich aan de drie eenvoudige regels houden:

- Honden aan de leiband.
- Op de wandelpaden blijven.
- Geen hondendrollen achterlaten (ook niet in zakjes!)

Namens het bestuur en conservators alvast dank aan alle hondeneigenaars om deze regels te respecteren.

Geniet van onze natuurgebieden!

Johan Asselberghs

Foto- en infoavond: Safari in Zuid-Afrika op 29 november

Bij ons huwelijk beloofden we elkaar dat we onze tiende huwelijksverjaardag zouden vieren met een safari voor het hele gezin. En zo geschiedde: in juli hebben we een onvergetelijke reis beleefd naar het oosten van Zuid-Afrika om er de wildernis en natuur te ontdekken ... in volle winterperiode dus.

We beloven je een flinke portie Afrikaanse wildernis: beelden uit de Moegabaskloof nabij Tzaneen, uit de savanne van het Balule natuurreservaat, het wereldbekende Krugerpark, Swazilands Miliwana natuurreservaat, spectaculaire beelden van de panoramaroute met de Blijde rivier en Graskopkloof, zonsondergangen in het paradijs Kosi Bay en het grote estuarium van St Lucia aan de Indische oceaan en tot slot de machtige Drakensbergen en het eindeloze hoogplateau van Oranje vrijstaat met zijn fijnbos.

Voor deze avond maakten we een kleine selectie uit onze bijna 10.000 foto's.

Laat je onderdompelen in de schoonheid van de schitterende natuur van Zuid-Afrika.

Foto: Joke Delbaen

Nijlpaarden, bandijsvogel en getande doosschildpad (*Plusios sinatus*) in een drinkpoel van het Balule natuurreservaat

Wanneer?

Vrijdagavond 29 november 2019

Deuren open vanaf 19.30 uur, start stipt om 20.00 uur

Einde voorzien rond 22.30 uur, exclusief napraten met een biosapje of een van onze Natuurpuntbieren Dale of Gageleer.

Waar?

Zaal De Reiger (voormalig postgebouw), plein aan de G. Van der Lindenlaan in Duffel.

Inkom: 3 euro voor Natuurpunt leden, 5 euro voor niet-leden.

De opbrengst van deze avond gaat integraal naar het reservatenfonds van de Babelbeekse Beemden.

Johan & Joke

Hulp gevraagd voor het milieu en voor de mindervalide medemens

Wij kregen de volgende vraag van een jongeman met het hart op de juiste plaats:

Ik spaar plastic doppen van flessen, fruitsappakken, bokalen, doseerdopjes van wasmiddelflessen, ... Goed voor het milieu want het plastic komt er niet in terecht, maar ook goed voor de mindervalide medemens, want van de opbrengst worden blindengeleidehonden opgeleid.

De doppen zijn van harte welkom in Vitsenveld 32 Kontich, of stuur een e-mail aan timothydeboey@gmail.com en dan kom ik ze bij jou thuis ophalen.

Aanleg van een retentiezone in natuurgebied Schapenhagen.

Het aangeplante bos in Schapenhagen heeft de droogte goed doorstaan en is begonnen aan een groeisput, daardoor begint het stilaan van op enige afstand al goed zichtbaar te worden. Zoals iedereen wel weet heeft Natuurpunt in 2015 hier 5 ha kunnen aankopen. In de daaropvolgende jaren hebben we niet stilgezeten en waren er gesprekken met de provincie. Dat leidde tot het plan om een natuurlijke retentiezone aan te leggen.

Foto: Peter Geschier

Foto: Wim Annaert

De werken van deze retentiezone zijn half oktober gestart met het leegpompen van de stormvijver: de aanwezige vis werd afgevangen en overgebracht naar de visvijver van De Diepe Route.

Daarna beginnen de echte werken. Dus als je hier kranen en graafmachines en vrachtwagens grond ziet afvoeren, geen paniek. Aannemer Willems nv is dan bezig met de uitvoering van een nieuw retentiebekken in opdracht van de provincie. Natuurpunt bewijst hiermee dat het meewerkt aan de maatschappelijke problemen.

Door deze retentiezone neemt de kans op overstromingen verder stroomafwaarts in bijvoorbeeld Duffelshoek aanzienlijk af. Natuurpunt stelt zijn grond gratis ter beschikking aan de provincie op voorwaarde dat

de provincie een ecologische retentiezone naar de wensen van Natuurpunt uitwerkt en de kosten voor de aanleg betaalt. Natuurontwikkeling is daarbij een belangrijk element. Zo zal de bestaande vijver (stormvijver van de vroegere RWZI) mee in de retentie opgenomen worden, waardoor een serieuze waterberging mogelijk wordt en dit van een stilstaand water naar een meer fluctuerend water evolueert. Na deze werken kan hier ongeveer 3,3 miljoen liter water worden geborgen: tien keer meer dan vandaag het geval is! Tevens versterken we daarmee de sponswerking wat de van oorsprong natte natuur in het gebied opnieuw alle kansen geeft. Ook de volledig verlandende poel zal worden uitgegraven waardoor die over een langere periode water zal ophouden.

De uitgegraven grond wordt enerzijds gebruikt om een wal te maken tussen de Babbelse beek (Babbelkroonbeek) en de bestaande industriezone, anderzijds wordt het andere deel afgevoerd. De meest bloemrijke graslandstroken zullen deels kunnen worden gebruikt bij de heraanleg en inrichting van de Oude Spoorwegberm in Kontich-Centrum in opdracht van het lokaal bestuur Kontich en streekvereniging Zuidrand. Zo creëren we niet alleen een groenscherm en buffer tussen industrie en het natuurgebied, maar brengen we genetisch inheemse planten in de buurt terug tot leven.

Na de inrichting van de waterretentiezone wordt de toegankelijkheid verder aangepakt. Het is de bedoeling dat natuur in deze zone zich spontaan gaat ontwikkelen en daarom is het nodig dat dit deel van het natuurgebied met rust wordt gelaten (behalve het noodzakelijke beheer uiteraard). Er zal wel op termijn een vogelkijkwand bijkomen maar verder zullen we de wandelaars begeleiden op de reeds bestaande wandelpaden. De waterretentiezones zullen met takkenrillen en hekwerken worden afgeschermd. Ondertussen werken we verder aan de uitbreiding van het gebied, maar daarover wellicht meer in het volgende nummer.

Johan en Wim

Startschot voor werken aan het overstromingsgebied Polder van Lier

De inwoners van Duffel kregen eind september een folder van de Vlaamse overheid in de bus. Daarin werd het startschot voor de werken aan de Polder van Lier aangekondigd. Die hebben een dubbel doel: de waterveiligheid verhogen en de riviernatuur herstellen om daarmee ook de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. De werken worden uitgevoerd door waterwegbeheerder De Vlaamse Waterweg en het Agentschap Natuur en Bos. Ze kaderen in het Sigmoplan, dat Vlaanderen moet beschermen tegen overstromingen van de Schelde en haar zijrivieren (in dit geval de Nete), omdat de getijden steeds meer fluctueren. Tegelijk wordt ook ingezet op natuurontwikkeling.

Het zal dus even schrikken zijn wanneer de kranen en de graafmachines starten, maar het resultaat zal prachtige natte riviernatuur en herstelde wetlands zijn.

Wil je alles volgen: schrijf je dan in voor de digitale nieuwsbrief: www.sigmoplan.be/digitale-publicaties

Johan

Vuursalamander gevonden in Lier!

Op zondag 29 september kreeg ik een vreemd bericht van onze voorzitter. Vlakbij het militair kerkhof aan de Mechelsesteenweg in Lier was een vuursalamander gevonden en bij hem binnengebracht. Hij bracht het dier de volgende dag bij mij in de hoop dat ik een oplossing zou vinden. Ondertussen had ik Hyla, de amfibieënwerkgroep van Natuurpunt, op de hoogte gebracht.

De Vuursalamander mag dan wel inheems zijn, maar komt in onze streek van nature niet voor. De soort heeft zijn meest noordelijke grens ter hoogte van de taalgrens. In Vlaanderen zijn nog enkele relictpopulaties bekend. De dichtstbijzijnde populaties zijn in Buggenhoutbos en het Heverleebos op ruim 40 km van onze regio, ook rond Holbeek en Kessel-Lo zijn vindplaatsen. In de Ardennen is de soort wel wijder verspreid.

Het is bijgevolg onmogelijk dat het dier op eigen kracht naar Lier is gewandeld. Het moet dus een dier zijn dat door menselijk toedoen in Lier is gesukkeld. Is het dier ontsnapt uit een terrarium, is het toevallig meegekomen met hout of grond of heeft iemand dieren meegebracht naar Lier?

Vuursalamanders zijn bij wet beschermd in heel de Europese unie en wegvangen is een praktijk die streng verboden is. Ze worden wel eens illegaal verkocht of verhandeld maar ze mogen niet gevangen gehouden worden. Bovendien is de vuursalamander erg gevoelig aan de (ook al ingevoerde) Aziatische schimmel Bd.

De vuursalamander loslaten op een plaats waar er nog voorkomen kan een oplossing zijn maar dan moeten we zeker zijn dat het dier geen drager is van Bd en genetisch de juiste ondersoort is (er zijn veertien ondersoorten van de vuursalamander in Europa).

We zullen zien wat er met dit dier moet gebeuren. In afwachting zit dit diertje veilig bij mij in een bakje met een nagebootst biotoopje met een regenwormendieet.

Wordt vervolgd ...

Johan

Foto: Johan Asselberghs

Ledenactie Groendak

Steun de natuur, steun Natuurpunt Oude Spoorweg!

Voor elke m² geplaatst groendak met de Alka Sedumcasette doneert Alka-Products 1 euro aan de vereniging.

Speciale Sedum Actie

- 1 pallet totaal 14,4 m², prijs € 620,00 incl. levering, excl. 6 % btw
- 2 pallets totaal 28,8 m², prijs € 1200,00 incl. levering, excl. 6 % btw
- 3 pallets totaal 43,2 m², prijs € 1650,00 incl. levering, excl. 6 % btw

De ALKA Sedumtray is een kant-en-klare cassette die rechtstreeks op het dak geplaatst kan worden. Hierdoor ontstaat er in een handomdraai een direct groen resultaat op het dak. Je hoeft geen specialist in te schakelen. Het is voor de doe-het-zelver gemakkelijk zelf aan te leggen.

Samenstelling Sedumtray

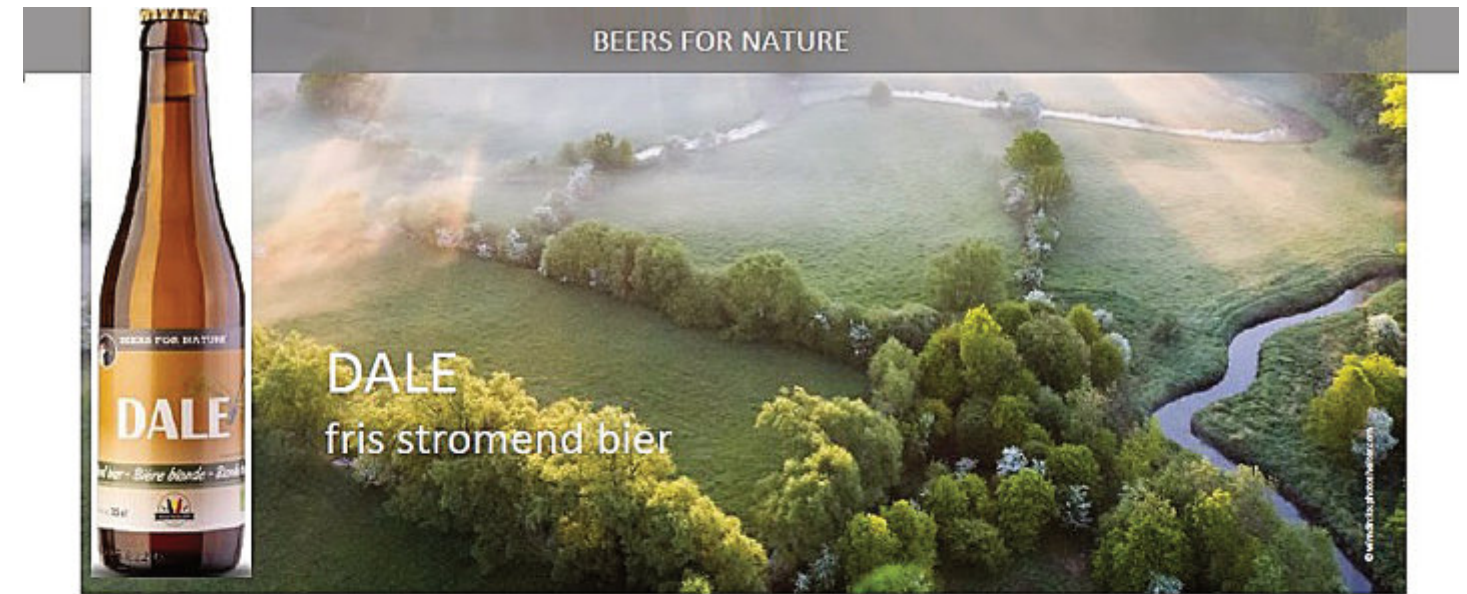
De ALKA Sedumtray is een tray van gerecycled HDPE. De cassette is voorbegroeid met tien tot twaalf verschillende soorten Sedum. De plantjes groeien op een speciaal ontwikkeld substraat. Bij levering is de Sedumtray altijd voor minimaal 95% begroeid. Het vetachtige plantje Sedum is goed in staat om water in het blad op te slaan en kan daarom uitstekend functioneren onder diverse weersomstandigheden.

Voor meer info neem vrijblijvend contact met ons op.
Voor het plaatsen van een bestelling gebruik de referentiecode **SedumNPOS**

ALKA-Products

Driesch 13
BE-3790 Voeren
België

www.alka-products.com
info@alka-products.com
Tel. 04-381 47 29

DE NAAM

Natuurpunt Mechels Rivierengebied liet den Dale reeds brouwen rond de eeuwwisseling om fondsen in te zamelen voor het natuurgebied het Mechels Broek. "Dale" is trouwens het Mechels dialect voor de Dijle die langs dit groot natuurgebied meandert. De libel op het etiket verwijst naar de natuur in de valleigebieden.

Intussen worden de opbrengsten van dit bier gebruikt om natuurgebieden in de hele beneden-Dijlevaai en beneden-Zennevallei te beschermen. Buurafdeling Natuurpunt Oude Spoorweg ging al snel mee om dit heerlijke biertje te promoten, waardoor de opbrengsten nu ook naar de natuur in de beneden-Netevallei gaan. Toevallig (of niet?) betekent "dale" in het Engels "vallei", zodat de naam heel toepasselijk blijft.

DE SMAAK

Dit verfrissend blond bier is niet te hoog in alcoholgehalte en heeft een uitgesproken hoparoma dankzij de dryhopping. Hierbij worden geselecteerde biohopsoorten gebruikt. Zeer koel te drinken!

BIE171 Dale 6.4%14°PL 24 x 33cl (bak)

Aan € 26 per bak te verkrijgen bij Dirk, zie hieronder.

WWW.BEERSFORNATURE.BE

JE KRIJGT EEN HEEL JAAR BLIJE BLOEMEN ...

Welkom op
zelfplukbloementuin

Grondkleur

www.grondkleur.be en op Grondkleur

... JE MOET ZE ALLEEN ZELF KOMEN PLUKKEN!

Ken je onze heerlijke biobieren? De traditionele Gageleer 'Original' mogelijk wel, maar er zijn nu ook de smaakvolle Dark en de lichtjes citruszurige White. Wie ze wil proeven kan een bak bestellen voor € 36 (+ € 8 leeggoed) met bv. telkens 8 flesjes van deze 3 bieren.

Stuur een mail aan dirk.costrop@telenet.be

of sms je wensen naar 0476 / 66 08 28.

Dirk Costrop
 Voorzitter,
 Verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift, promotie, zoogdieren en vleermuizen, voorzitter Minaraad Duffel.
 Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
 015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs
 Ondervoorzitter,
 Conservator Babbelbeekse Beemden, verantw. beleid, amfibieën (Hyla), planten-werkgroep, lid Minaraad, GECORO Duffel, Regionaal Landschap Rivierenland
 Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
 015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
johan.asselberghs@skynet.be

Lutgarde Van Driessche
 Secretaris,
 conservator Mosterdpot
 Zandstraat 15, 2570 Duffel
 015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens
 Penningmeester,
 Beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje, lid Cultuurraad Duffel, bestuurder Regionaal Landschap Rivierenland.
 Zandstraat 15, 2570 Duffel
 015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert
 Conservator Oude Spoorwegberm en Langbos & Babbelse Plassen
 Montfortstraat 75, 2550 Kontich
 03/457 28 03
wim.annaert@cme.vib-kuleuven.be

Johan Doms
 Conservator Babbelbeekse Beemden, materiaalmeester
 Rietlei 99, 2570 Duffel
 gsm 0496 32 19 34
jdoms.pdeprey@telenet.be

Peter Geschier
 Conservator Goorbosbeekvallei, lid Minaraad Duffel, redactie afdelingstijdschrift, digitale nieuwsflits, webmaster
 Stationsstraat 125, 2570 Duffel
 gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Luc Giglot
 Materiaalmeester, lid Minaraad Kontich
 Vitsenveld 30, 2550 Kontich
 gsm 0485/61 70 22
luc.giglot@telenet.be

Dimitri Hoste
 Conservator Edegemse beekvallei en Oude Spoorwegberm
 Hovestraat 154 2650 Edegem
 gsm 0473/63 53 72
dimitri.hoste@proximus.be

Peter Peeters
 Conservator Babbelbeekse Beemden
 Leopoldstraat 63/1 2570 Duffel
 gsm 0497/17 18 14
peter.peeters2010@gmail.com

Rebecca Pers
 Verantwoordelijke educatie
 Molenstraat 33 2570 Duffel
 gsm 0486/79 16 12
rebeccapers@yahoo.com

Brahim Sagaama
 Bestuurslid, lid Minaraad Duffel
 Provinciestraat 73 bus 1, Duffel
 gsm 0477/79 57 05
virealcenter@gmail.com

Greg Stevens
 Conservator Edegemse beekvallei
 Altenastraat 67 2550 Kontichgsm 0497/46 40 48
aregstevens2773@gmail.com

Guy Van Aken
 Conservator Edegemse beekvallei
 Helenaveldstraat 12 2550 Kontich
 tel. 03/457 87 82
vanakenaGuy@gmail.com

Marleen Van Puyvelde
 Conservator Goorbosbeekvallei.
 Stationsstraat 125, 2570 Duffel
 gsm 0486/41 36 58
marleevanpuyvelde@telenet.be

Stefaan Vercauteren
 Materiaalmeester
 Mechelsebaan 176, 2570 Duffel
 gsm 0476/60 47 67
stefprojects@advalvas.be

Nik Woestenborghs
 Conservator Langbos & Babbelse Plassen
 Hoge Akker 30, 2550 Kontich
 gsm 0479 80 83 87
nik.woestenborghs@telenet.be

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied : Kontich, Waarloos en Duffel
 Lidgeld en abonnementen:
 Het lidmaatschap bedraagt € 27 en is geldig voor het hele gezin. Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de gespecialiseerde tijdschriften Natuur.focus (natuurstudie), Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier. Schrijf het vereiste bedrag over op rekeningnr IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.
 Je kan je lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan het identificatienummer voor domiciliëring: 00409423736

Je ontvangt:

Lidgeld (€)	27	37	38	42	44	59
Lid Natuurpunt	X	X	X	X	X	X
natuur.oude spoorweg	X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad	X	X	X	X	X	X
Natuur.Focus			X		X	X
Natuur.Oriolus		X			X	X
Zoogdier				X		X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:
 De Oude Spoorwegberm (24 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst en Duffel
 Edegemsebeekvallei (6 ha) in Kontich en Edegem
 Langbos en Babbelse Plassen (6 ha) in Kontich
 De Mosterdpot (19 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
 De Goorbosbeekvallei (5 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
 De Babbelbeekse Beemden (5 ha) in Duffel

Je kan ons steunen door een gift over te schrijven ten voordele van onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding: *nr 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg*.
 Voor giften vanaf € 40,00 krijg je een fiscaal attest.

Wij bieden je:
 Talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten, natuurwerkdagen en nog veel meer ...
 Als lid krijg je ook korting bij verschillende handelszaken (zie website)

Algemeen mailadres van de afdeling: info@natuurpuntoudespoorweg.be
 Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur:

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):
Dorien Goossens
 Voorzitter
voorzitter.pallietierland@outlook.com
 Website en activiteitenkalender: www.inm.be/pallietierland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)
Raf Jansen
 Voorzitter en contactpersoon
rafjansen@scarlet.be
 Website en activiteitenkalender: www.inm.be/antwerpen

Enthousiast beheer in de Goorbosbeekvallei

Het beheerteam van de Goorbosbeekvallei heeft zaterdagvoormiddag 5 oktober weer een mooie prestatie neergezet. Wandelpaden vrijgemaakt, omgevallen of gevaarlijk overhangende boomstammen verwijderd, wilgen gesleund: er kan weer veilig en comfortabel gewandeld worden. De afsluiter achteraf onder de vorm van verse soep met brood en eigengebakken cakejes, was dan ook zeker verdiend!

Peter

